

ÕIGUSKANTSLER

Teie 11.09.2008 nr 2-1/4369

Hr Roland Peets
Piirivalveameti peadirektor
Piirivalveamet
piirivalve@pv.ee

Õiguskantsler 09.04.2009 nr 6-7/080375/0902338

Märgukiri

Austatud härra peadirektor

Pöördun Teie poole seoses varasemalt alustatud menetlusega, mis puudutab Piirivalveameti peadirektori 06.02.2008 käskkirja nr 37 "Piirivalveametnike teenistusalane käitumine ja piirivalvetseremooniade läbiviimine" punktiga 1 kinnitatud "Piirivalveametnike teenistusalase käitumise korra" (käitumiskord) Eesti Vabariigi põhiseadusele vastavust.

Kinnitasite Teile saadetud teabe nõudmise vastuses,¹ et nõustute analüüsis välja toodud järeldustega, ning teavitasite, et Piirivalveametis on käesoleval hetkel käsil uue korra väljatöötamine, mille koostamisel juhindute analüüsi tulemustest ning järgite, et oleks tagatud regulatsiooni vastavus põhiseadusele.

Teie kirja saamisest, milles teatasite uue korra väljatöötamisest, on nüüd möödas juba üle poole aasta, mis peaks olema piisav aeg uue korra väljatöötamiseks. Paraku aga on minuni jõudnud teave, et käitumiskord kehtib minu teabe nõudmises analüüsitud, s.o muutmata kujul. Juhul kui see teave tõele vastab, ei saa ma aktsepteerida olukorda, kus toimub jätkuv isikute põhiõiguste ja -vabaduste riivamine uue korra väljatöötamise ettekäändel, ning palun Teil kaaluda käitumiskorra või vähemalt minu teabe nõudmises osundatud käitumiskorra probleemsete sätete viivitamatut kehtetuks tunnistamist. Palun Teie vastust selles osas võimalusel 27. aprilliks 2009.

Lisaks märgin, et selgitasite Teile saadetud teabe nõudmise vastuses, et käitumiskorda ei kinnitatud sisekorraeskirjana, kuivõrd sisekorraeskiri kui ühe ametiasutuse sisene dokument ei saa ette näha piirivalveülest regulatsiooni. Peate aga vajalikuks, et piirivalveametniku käitumisjuhised oleksid reguleeritud ühtsetel alustel. Saan Teie eesmärgist aru ning pean seda põhimõtteliselt tunnustatavaks. Samas aga juhin Teie tähelepanu asjaolule, et käitumiskorra kehtestamise alusena viidatud avaliku teenistuse seaduse (ATS) § 59 lg 1 räägib "teenistuskohustustest" ning "eetikakoodeksist", mitte aga käitumiseeskirjadest.² Üldiste

¹ Piirivalveameti peadirektori hr Roland Peets'i 11.09.2008 vastus teabe nõudmisele nr 2-1/4369.

² Teisena käitumiskorra kehtestamise alusena viidatud Piirivalveameti põhimääruse § 16 lg 2 lubab teenistusalastes küsimustes käskkirju anda seaduse, Vabariigi Valitsuse määruse ja korralduse ning ministri määruse ja käskkirja alusel. S.t see õigusnorm ei kujuta endast iseseisvat alust käitumiskorra andmiseks, kui samas puudub seadusest,

käitumiseeskirjade kehtestamist käsitleb ATS § 77 p 7, mille kohaselt on need just sisekorraeeskirja osa (sisekorraeeskirja kehtestamise tulemusel saavad need küll ATS § 59 lg 1 kaudu teenistuskohustuste osaks). Seega on seadusandja kehtestanud käitumiseeskirjade kehtestamise menetlusele ja vormile erinõuded (sh teenistujate seisukoha ärakuulamise nõue), millest kõrvalekaldumine ei ole lubatud ka iseenesest tunnustatava eesmärgi esinemisel.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder

Koopia: siseminister Jüri Pihl

Liina Lust 6 93 84 29
E-post: liina.lust@oiguskantsler.ee